

Prikaz

Rukopis primljen 11. 12. 2018.

Prihvaćen za tisak 17. 12. 2018.

<https://doi.org/10.22210/govor.2018.35.15>**Boška Munivrana Dervišbegović***bmunivrana@suvag.hr*Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG, Zagreb
Hrvatska**17. kongres Međunarodnog udruženja za kliničku fonetiku i lingvistiku (ICPLA). St. Julians, Malta, od 23. do 25. listopada 2018. godine**

Sedamnaesti kongres Međunarodnog udruženja za kliničku fonetiku i lingvistiku održan je od 23. do 25. listopada 2018. godine u St. Juliansu na Malti. Kongres je organizirao Odjel za govornu terapiju Medicinskog fakulteta na Malti te Sveučilište na Malti u suradnji s Međunarodnim udruženjem kliničkih fonetičara i lingvista. Kongres je održan u hotelu Corinthia, smještenom na uzvisini ponad morske pučine odakle, za lijepa vremena, pogled seže prema Siciliji. Malta, malen otok, ali bogat poviješću i tradicijom, bio je izvrstan okvir kongresu koji, iako spada u one manjeg opsega, zbog tema kojima se bavi pretendira dugovječnosti, a time i tradiciji i bogatoj povijesti. U ugodnom hotelskom ambijentu neoklasicističkog stila održano je 100 usmenih izlaganja, 77 posterskih izlaganja, osam diskusijskih izlaganja te tri plenarna izlaganja. Izlaganja su na Kongresu održali istraživači iz raznih zemalja svijeta: iz gotovo svih europskih zemalja (Malte, Španjolske, Njemačke, Irske, Grčke, Ujedinjenog Kraljevstva, Švedske, Norveške, Nizozemske, Belgije, Italije, Francuske, Mađarske) te Sjedinjenih Američkih Država, Kanade, Australije, Kine, Tajlanda i Južnoafričke Republike.

Svaki je dan na Kongresu održano po jedno plenarno predavanje. Prvog dana plenarno predavanje pod naslovom *Izazovi i mogućnosti u terapiji dizartrije / The challenges and opportunities when treating acquired dysarthria* održala je prof. emerita dr. sc. Pamela Enderby sa Zdravstvene škole i istraživačkog centra Sveučilišta u Sheffieldu, Ujedinjeno Kraljevstvo. Govorila je o tome kako se u posljednja dva desetljeća pristup dizartriji promijenio i unaprijedio zahvaljujući korištenju znanja iz neurofiziologije, fonetike i lingvistike te da je razvoj tehnologije također pomogao razumijevanju problema. Dala je smjernice za praksu na temelju

novih spoznaja. Drugog dana Kongresa plenarno predavanje pod naslovom *Optimiziranje kliničke rehabilitacije za osobe s afazijom – koordinacija i primjena zajedničkog znanja i istraživanje novih, nepoznatih izazova i mogućnosti* / *Optimising clinical rehabilitation for people with aphasia – co-ordination and application of shared knowledge and the exploration of new, unknown challenges and opportunities* održala je prof. dr. sc. Marian Brady sa Sveučilišta Caledonia, Glasgow (Ujedinjeno Kraljevstvo), ravnateljica Centra za rehabilitaciju i brigu o osobama s moždanim udarom. Govorila je o važnosti kliničke lingvistike za evaluaciju te dijagnostiku i rehabilitaciju osoba s afazijom, kao i o važnosti multidisciplinarnе suradnje u tretiranju osoba s afazijom. Treće plenarno predavanje pod naslovom *Premošćivanje jaza između vanjskih dokaza i pružanja usluga djeci s poremećajima govora i jezika* / *Bridging the gap between external evidence and service delivery for children with speech and language disorders* održao je sveučilišni profesor govornih i jezičnih znanosti James Law sa Sveučilišta New Castle, Ujedinjeno Kraljevstvo. Govorio je o mogućnostima terapije i o poboljšanjima koja se mogu očekivati zahvaljujući intervencijama kod govorno-jezičnih teškoća. Nakon sva tri plenarna izlaganja uslijedile su vrlo dinamične i poticajne rasprave, a tako je bilo i nakon ostalih izlaganja. Usmena izlaganja organizirana su u četiri sekcije tijekom tri kongresna dana. Četiri prijepodneve sekcije prvog dana bavile su se bilingvizmom, rascjepom nepca, jezikom kod slušnog oštećenja te fonetskim temama. Nakon toga slijedila je posterska sekcija. Izložena su 24 postera koja su tematski pokrivala razna područja govora i jezika (od fonetike i fonologije, preko bilingvizma pa do patologije i njezinih uzroka). Na poslijepodnevним sekcijama prvog dana Kongresa nastavilo se sa sličnim temama u četiri paralelne sekcije. U sekciji o slušanju i slušnom procesiranju govorila je Iva Hrastinski s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu o vezi između slušnog procesiranja i akademskih postignuća u djece koja govore hrvatski jezik. Predstavila je test o slušnom procesiranju koji je u postupku standardizacije. Nakon stanke slijedila su diskusijska izlaganja koja su se nastavljala na teme iz gore spomenutih sekcija. Prvi dan Kongresa završio je sastankom odbora Međunarodnog udruženja za kliničku fonetiku i lingvistiku (ICPLA) na kojem je naša prof. dr. sc. Vesna Mildner izabrana za predsjednicu Međunarodnog odbora ICPLA. Čestitamo joj od srca!

Usmena izlaganja drugog dana Kongresa organizirana su, kao i prethodnog dana, u četiri tematske sekcije. Jedna se bavila karakteristikama govora kod pacijenata s Alzheimerovom bolešću te blažim kognitivnim oštećenjem, druga slušnim oštećenjem, treća autizmom, a četvrta artikulacijskim teškoćama. Nakon prvog dijela

usmenih izlaganja slijedila su posterska izlaganja. Izložena su 22 tematski različita postera. Vesna Mildner i Lara Ptičar predstavile su svoj rad u kojem su ispitivale slušno procesiranje emocija u djece s umjetnom pužnicom. Ispitivanje je pokazalo da djeca s umjetnom pužnicom, koja su bila kraće na terapiji slušanja i govora, imaju problema s prepoznavanjem pojedinih emocija. Boška Munivrana, Vesna Mijić i Vesna Mildner imale su izlaganje o istraživanju iz područja slušnih evociranih potencijala. Ispitivale su val N400 kod djece s umjetnom pužnicom, koji se javio na kratki govorni podražaj, što nije standardna paradigma za njegovo pojavljivanje. Pokazalo se da djeca koja se dobro koriste umjetnom pužnicom imaju semantičko procesiranje kao i njihovi vršnjaci. Na poslijepodnevnim sekcijama nastavilo se s usmenim izlaganjima u četiri paralelne sekcije. Teme su bile iz psiholingvistike, afazija, akustičke analize glasa i govorne produkcije (posebno kod rascjepa nepca) te jezičnog razvoja. Nakon stanke slijedila su diskusijska izlaganja podijeljena u četiri sekcije. Jedna sekcija odnosila se na kliničku fonetiku i obrazovanje terapeuta za govor i jezik. Druga sekcija je kao temu imala provjeru slušanja nakon obavljenih audioloških pretraga. Govorilo se o potrebi ispitivanja funkcionalnosti slušanja (slušnom procesiranju i kod slušno oštećenih osoba, ali i kod onih koji nemaju oštećen sluh). U trećoj sekciji govorilo se o terapiji narativnog diskursa kod osoba s jezičnim teškoćama, a četvrto diskusijsko izlaganje bavilo se razvijanjem kliničkih instrumenata za ispitivanje slušno-govornih teškoća. Drugi dan Kongresa završio je večerom u Mdini, starom, pitoresknom gradiću utvrđi koji je udaljen 20-ak minuta vožnje autobusom od hotela Corinthia. Večera je bila organizirana u jednoj od ondašnjih velebnih palača. Bila je to lijepa prilika da, uz ukusnu hranu i dobro vino, upoznamo različite sudionike Kongresa i razmijenimo iskustva. I trećeg dana Kongresa, nakon plenarnog izlaganja, slijedila su usmena izlaganja podijeljena u četiri sekcije. Teme sekcija bile su iz područja fonetike i fonologije, slušnih oštećenja, posebnih jezičnih teškoća te Alzheimerove bolesti i demencije. Kao i prethodna dva dana, i trećeg su dana slijedila posterska izlaganja, njih 30. Martina Sekulić Sović i suradnici s Odsjeka za lingvistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu predstavili su svoj rad pod naslovom *Olakšavaju li animacije leksičko-semantičku obradu kod prve psihotičke epizode? / Does animacy feature facilitate lexical-semantic processing in first-episode psychosis?.* Rezultati njihova istraživanja pokazali su da pacijenti imaju manje automatiziranih veza u svim testiranim leksičko-semantičkim kategorijama te da su najočuvanije značajke animiranih kategorija. Doprinos je ove studije u vezi s određivanjem klasifikatora jezika koji bi mogli pomoći u dodatnoj dijagnostici akutnog poremećaja i koji bi mogli omogućiti potencijalno

predviđanje tijeka poremećaja i njegov funkcionalni ishod. Na poslijepodnevnim sekcijama nastavilo se s usmenim izlaganjima u četiri paralelne sekcije. Teme su bile govorni poremećaji uzrokovani neuralnim oštećenjima, govor kod osoba sa sindromom Down te kod onih s autizmom. Nakon završene sekcije slijedilo je svečano zatvaranje Kongresa i poziv da se okupimo ponovno za dvije godine u Glasgowu. Kongres je završio obilaskom prebogate kulturne i povijesne baštine Malte – tog malog, ali pomorski važnog otoka u Sredozemlju. Veselimo se Glasgowu i sasvim novom ambijentu koji će sa sobom donijeti i nove ideje, nove spoznaje i nova poznanstva.
